

Карпенко О.В. Від традиційного бухгалтерського обліку до digital обліку / Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В. // Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. - Полтава, 2020. – С.60-62.

Карпенко О.В.,
к.е.н професор, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі», м. Полтава,

Плікус І.Й.,
к.е.н, доцент, Сумський державний університет, м. Суми,

Головіна Д.В.,
к.е.н. доцент Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ

ВІД ТРАДИЦІЙНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДО DIGITAL ОБЛІКУ

Розвиток хмарних технологій, нових архітектур і принципів організації високопродуктивних обчислень спричинили індустріальну революцію 4.0 і створюють цифрову економіку, в якій ключовим драйвером економічного зростання стали інформаційно-комунікаційні технології. Бухгалтерський облік не залишився осторонь процесів цифровізації економіки й у найближчі роки бухгалтерську сферу очікують зміни, ключовими каталізаторами яких стануть хмарні технології, блокчейн, штучний інтелект, BigData. Це призводить до масштабної трансформації вимог до фахівців, змінює зміст роботи та попит на компетенції, ключова роль у формуванні яких належить освіті. Тому в умовах розвитку технологій, інформатизації й «цифрової економіки» необхідно актуалізувати програми підготовки фахівців обліково-фінансової сфери з урахуванням вимог часу, розвивати підвищення професійного рівня і перепідготовку кадрів, які зможуть не тільки формувати бухгалтерську (фінансову, нефінансову) звітність, а й аналізувати, а також займатися інформаційним забезпеченням управлінських рішень. У провідних компаніях світу фахівці обліково-фінансових спеціальностей стають ґрунтовними аналітиками, які створюють обліковоаналітичне забезпечення для прийняття управлінських рішень, стають фінансовими аналітиками й аудиторами. Тенденція до діджиталізації бізнесу приводить до того, що

більш високими темпами зростає попит на фахівців, які вміють працювати в digital-форматі. Проте відсутність налагодженої комунікації між роботодавцями та системою освіти призводить до того, що на ринку праці з'являються працівники, які володіють незатребуваними професіями та компетенціями. Незважаючи на значну кількість публікацій за окресленою тематикою [4-8], осторонь яких не залишились й автори [1-3], констатуємо, що динамічність процесів, які відбуваються в цифровій економіці, й виклики, пов'язані з цим та міждисциплінарні аспекти навчання та діяльності вимагають подальшого проведення теоретико-методичних та практичних досліджень з урахуванням зв'язків між новітніми технологіями, зайнятістю й освітою для узгодження потреб економіки та ринку праці в контексті підготовці випускників вищої школи. Автори, опираючись на емпіричну базу досліджень, якою стали статистичні дані Європейського Союзу та управління державної статистики України, аналітичні огляди, звіти та прогнози провідних консалтингових компаній, дослідження АССА та СІМА щодо зміни компетентностей фахівців з бухгалтерського обліку, аудиту, фінансів у зв'язку з цифровою трансформацією економіки та суспільства, результати анкетування випускників галузі знань 071 «Управління та адміністрування», зокрема за спеціальностями 071 «Облік та оподаткування» й 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціалістів, роботодавців міст Києва, Полтави та Сум дослідили й проаналізували у своїх працях[1-3]: – ключові тренди й драйвери технологічного зростання цифрової економіки в світі, рівень діджиталізації різних країн та перспективи України; – виявили наявні можливості для підприємницької діяльності у сфері бухгалтерського обліку та самостійної зайнятості бухгалтерів, аудиторів, аналітиків в умовах діджиталізації; – систематизували існуючі дослідження щодо майбутнього професії бухгалтера та сформували компетентності бухгалтерів та фінансистів; – дослідили вплив цифрових технологій на фінансово-облікові професії; сформували ключові компетентності, які повинні формувати заклади вищої освіти у своїх випускників в цифровій економіці (на прикладі

фінансовооблікових спеціальностей), щоб на ринку праці вони могли продемонструвати такі програмні результати, які б задовольняли роботодавців; – провели групування обліково-фінансових професій за рівнем впливу на них діджиталізації. Результати дослідження були обговорені на наукових конференціях [2,3] та пропонуються для осіб, що прагнуть покращувати кваліфікацію чи шукають нові робочі місця. Це пов'язано з тим, що роботодавці шукають III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція найефективніших - тих, що вміє працювати у період змін. Останнє актуалізує значимість процесу формування сучасних компетенцій у як у випускників, так і у фахівців з досвідом роботи та особистісним потенціалом, вмінням використовувати форуми, соціальні мережі, контенти у професійних спільнотах для самовдосконалення та пошуку потрібної інформації. Очевидним залишається необхідність комплексного вирішення проблем, пов'язаних з діджиталізацією, оскільки всі заходи повинні сприяти розвитку економіки та суспільства. Тому подальшого дослідження потребують питання забезпечення якості ІТ-освіти та її вплив на економіку, зв'язок між ІТ-освітою та економічним зростанням, можливості співпраці університету та підприємства: сприяння передачі знань від університету до галузь економічної та ділової взаємодії.

Список використаних джерел:

1. Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В. Цифрова економіка: виклики для освіти та ринку праці в Україні (на прикладі обліково-фінансових спеціальностей). Приазовський економічний вісник. 2019, Вип. 5(16). С. 220-228. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/39.pdf.
2. Карпенко О.В., Карпенко В.Д. Драйвери змін в організації освітнього процесу. Якість вищої освіти: компетентнісний підхід у підготовці сучасного фахівця : матеріали XLIII Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 14–15 листопада 2018 року). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.102-104. URL: <http://194.44.39.210/bitstream/123456789/7021/1/11.2018.pdf>.

3. Карпенко О.В., Плікус І.Й., Головіна Д.В. Напрями вирішення проблеми формування digital-компетенції сучасного бухгалтера. Всеукраїнська науково-практична конференція, присвячена 100-річчю Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) «Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: глобальні виклики – управлінські рішення» 29 березня 2019 р. м. Ірпінь. С.255-259.
4. Краус Н. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. Ефективна економіка. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6047>.
5. Ляхоцька Л. Л. Роль цифрових технологій в освітньому процесі закладу післядипломної освіти. ScienceReview. 2018. № 3(10). С.64-67.
6. DigitalPlanet 2017: How Competitiveness and Trust in Digital Economies Vary Across the World. URL:<https://sites.tufts.edu/digitalplanet/dei17/>.
7. GeSISMARter 2020: The Role of ICT in Driving a Sustainable Future. 2012. Boston: Boston Consulting Group. URL: <https://www.telenor.com/wpcontent/uploads/2014/04/SMARTer-2020-The-Role-of-ICT-in-Driving-aSustainable-Future-December-2012. 2.pdf>.
8. The Future of Jobs Report 2018. World Economic Forum. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2018.pdf